

Jure Bevc

BREZNO SPEČEGA DINOZAVRA V 2022

V Breznu spečega dinosavra smo letos raziskave nadaljevali najprej na poletnem taboru. Ker v jami ni bilo bivaka, na minus jurja pa se je zaprla, smo moči usmerili v novi krak, ki se je s križišča na -387 nadaljeval proti severozahodu. Prva sta se v jamo odpravila Darja in Matevž. Spustila sta se do -550 metrov, kjer sta prišla v podorno dvorano z impozantno skalo, ki smo jo poimenovali Obelisk. Za njo sta skozi podrt rov prišla do novega brezna. Na poti nazaj v tabor sta skoraj sprožila reševalno akcijo, pa sploh nista bila nič kriva. S tabora smo namreč opazovali dve begajoči lučki, ki sta, tako se nam je vsaj zdelo, zavili v napačno dolino. Šel sem nasproti in nad Velikim dolom ugotovil, da sta Darja in Matevž vendarle na pravi poti. Kasneje se je izkazalo, da sta prej omenjeni lučki pripadali dvema Novomeščanom, ki sta se vračala iz ene NM jame pod Velikim babanskim skednjem.

Nekaj dni kasneje sta šla v jamo Pero in Matevž. Mladinca, zdaj že odrasla Člana, sta se spustila do -650 metrov, nekaj sta tudi preopremljala, predvsem pa sta meritve letom primerno poimenovala Čvrsti D. Kdor ne ve, naj vpraša Anžeta.

Med taborom se je zgodila še ena akcija. Dinosaavra so obiskali Matt, Margot in Tinkara. Detajli niso poznani, meritve neobstoječe, Tinkara pa pravi, da jo je takrat prvič v življenju zeblo v jami. Kaj je želela s tem povedati, lahko cenjeni bralci presodite sami.

Sledilo je zatišje, morali smo iti tudi kaj na Poljano. Nam je pa po mnogo letih končno spet uspela prvonovembrska ak-

cija. Plani so bili visokoteleči, želeli smo namreč postaviti bivak, začeti z razopremljanjem lanskega dna in nadaljevati z raziskavami v novih delih. Najprej je v jamo šla zdesetkana ženska ekipa, ostanek propadle ženske ekspedicije. Darja, Špela in Tinkara so šle preveriti potencialne lokacije za bivak. Določile so, da je še najboljši prostor v fosilni galeriji na prehodu iz starih v nove dele, na -300 metrih, precej blizu križišča. Potem so odklepetale ven.

Dan kasneje smo šli spet v jamo. Tudi tokrat smo šli v štiri, Darji in Tinkari sva se pridružila še midva s Perotom. Kot že rečeno smo imeli velike načrte, ki smo jih začeli tudi uresničevati. Darja in Pero sta šla na jurja razopremljati. Mimogrede sta pregledala še eno odprto nadaljevanje, vzporedno brezno v HEESK na -800, ki pa se je povezovalo nazaj v že znane dele. Do te točke sta tudi razopremila, potem pa vzela nekaj štrika in pohitela do točke, kjer sva medtem s Tinkaro postavljala bivak. Imela sva premajhno macolo in dva šotora, od tega enega s palicami. Vseeno sva po precej urah fizičarjenja nekako uredila ležišča za štiri osebe. Med delom sva našla tudi pod skalo zdrobljeno okostje netopirja, ki ga je morda Darja že predala netopircem v obdelavo (op. lektorja: Ga je.). Bivak smo poimenovali Jurski park.

Drugi dan sva šla s Tinkaro naprej razopremljati. Na -800 sva pobrala dobrih 200 metrov štrika in razopremila brezno HEESK do vrha na -650. Izkazalo se je, da bi bilo verjetno lažje, če bi eno rundo nesla do vrha, kot pa da sem razopremljal z 200 metri mokrega štrika v prasici.

Lekcija za prihodnjič. Ko sva zaključila, sva vzela 120 metrov vrvi, ostalo pa pustila v meandru.

Darja in Pero sta medtem opremljala nove dele od -650 navzdol. Prišla sta do -700, kjer sta obstala nad večjim breznom, ki je sledilo širokemu meandru. Imela sta tudi težave z merilci. Zato smo naslednji dan vsi šli v nove dele. Medtem ko so ostali merili, sem jaz začel opremljati novo veliko brezno. Kakih 50 metrov nižje je zmanjkalo vrvi, brezno pa se je nadaljevalo v neslutene globine ...

Tik pred novim letom smo šli spet. Dan pred odhodom v jamo smo že veliko kidali sneg, ko pa smo prišli do Dinosaavra, smo odkrili, da jame ni nikjer. Zakopali smo se v nekaj lukenj, za katere se nam je zdelo, da bi lahko bile lokacija vhoda. Neuspešno. Po dolgotrajnem kopanju smo se poslužili bolj ezoteričnih metod: poskušali smo prepoznavati skale in razglede z različnih slik, komaj prepoznavne okoliške kotanje smo poiskali na ortofoto in tako določili lokacijo vhoda. V točko, kjer se nam je najbolj zdelo, da bi lahko bila jama, smo započili lopate in čez kake pol ure smo že zrl v vhodni šaht. Noro!

V jamo smo tako šli Diba, Špela, Pero, Tinkara in jaz. Starejši trije smo pokazali starost in se izmenjevali na bolniških odsotnostih (ali delovnih dopustih, odvisno

Levo: Jurski park. Desno: nad T-rexom. Foto: Domagoj Korais

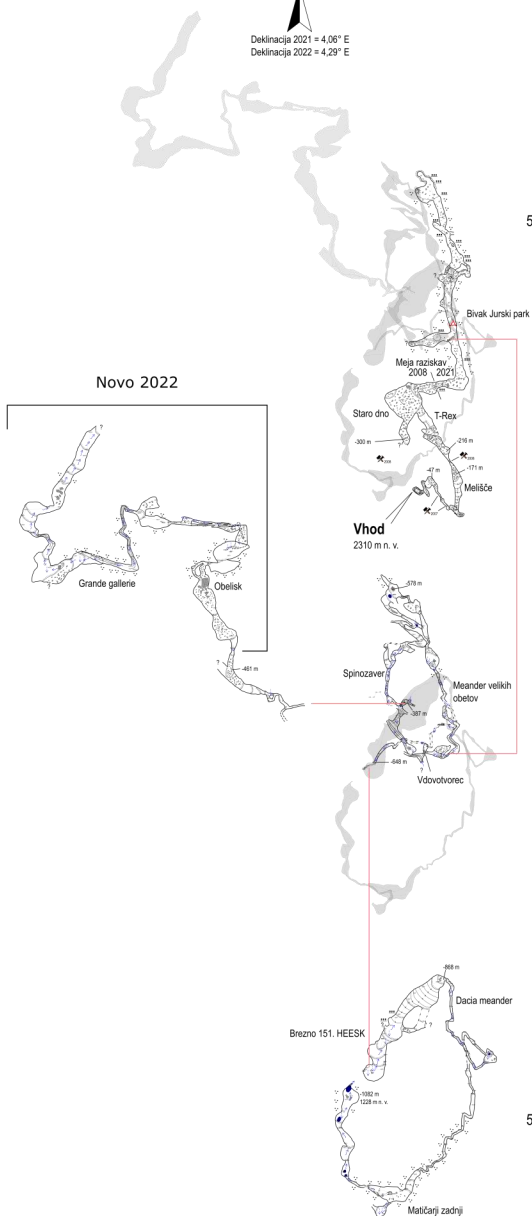

DRUŠTVO ZA
RAZISKOVANJE
JAM LJUBLJANA

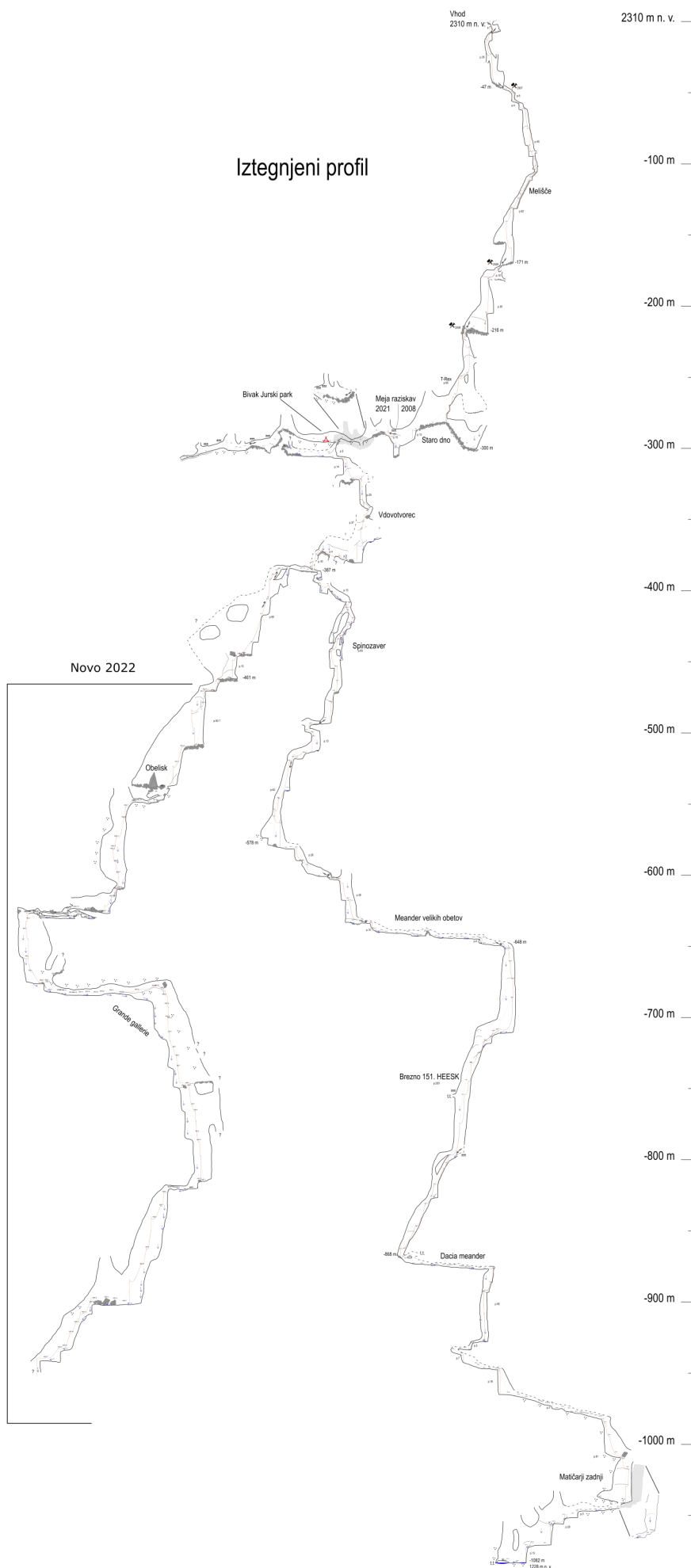
Brezno spečega dinozavra

Tloris

Ntrue
Deklinacija 2021 = 4,06° E
Deklinacija 2022 = 4,29° E

Iztegnjeni profil

Ime jame: Brezno spečega dinozavra

Merili: Alojzij Blatnik, Špela Borko, Matt Covington, David Debeljak, Matic Di Batista, Tinkara Kepic, Darja Kolar, Peter Mašič, Matevž Marinko, Vid Naglič, Ester Premate, David Škufca, Jure Bevc (vsi DZRJL)

Avtor načrta: Jure Bevc

Datumi ekskurzij: 6. 8., 7. 8., 14. 8., 21. 8. 11. 9. in 30. 10. 2021

Datum načrta: 31. 1. 2022

Dolžina jame: 2147 m

Globina jame: 1081 m

koga vprašate) z dnevnih akcij. Prvi dan je med spustom v jamo Maticu težka transportka nerodno pristala na koleno, ki je reklo »čau«. Špelo je prvi dan bolet EMŠO (sama pravi, da je imela korono) in je popravljala bivak. Diba je drugi dan ujčkal koleno. Jaz pa sem imel težave z EMŠO-m in smrčanjem neimenovane_ga člana_ice tretji dan. No, razen počivanja smo razopremili stare dele do -500 (šlo je precej gladko, saj že zadnjih nekaj let nabiramo izkušnje) in prinesli vso opremo do križišča, potem pa napadli nadaljevanje, raziskali veliko brezno do dna na dobrih -800, preopremili, ugotavljali tip moke, ki sestavlja skalo (fiksi kar sami lezejo ven), šli po breznu še globlje in prišli v dele z veliko vode, ki

se nadaljujejo v obliki brezna. Imeli smo se lepo, ni pa mi znano, da bi kdo jokal. Jedli smo gurmansko. Ko smo prišli ven, smo se na bivaku zelo namnožili. Zato smo takoj naslednji dan v hudo slabi vidljivosti pregnali eno ekipo nazaj v jamo, da so jo pofotkali. Ester, David, Nika in Domagoj so na foto akciji ovekovečili jamo od vhoda do bivaka. Ven so prišli za silvestrovo v prečudovito sonce, sledila je žurka, ki pa je bila precej umirjena. Smo prezgodaj začeli.

Če povzamem, smo jamo v letu 2022 v novem kraku poglobili skoraj do -1000, Diba je že zrl v štirimestna števila. Gre naprej, prepah tudi je – ni razlogov, da bi se jama zaprla. Zanimiv je predvsem tlo-

ris, saj so novi deli že skoraj dosegli kaninski greben. Hitra povezava z Renejevim breznom je tako manj verjetna kot prejšnje leto.

Brezno spečega dinosavra je bilo konec leta 2022 dolgo 2978 metrov, globoko pa toliko kot lani, torej 1081 metrov.

Na akcijah v 2022 so sodelovali: Matevž Marinko, Darja Kolar, Peter Mašič, Tinkara Kepic, Matt Covington, Margot Vivivier, Špela Borko, Matic Di Batista, Ester Premate, Nika Pišek Szillich, David Škufca, Domagoj Korais in Jure Bevc. Med raziskavami smo si obilno pomagali z bivačkom JZS, pa tudi na Skalarju smo prespali in uporabljali tovorno žičnico. Hvala.

Špela Borko

SISTEM RENEJEVO BREZNO-P4 V LETIH 2021 IN 2022

V letu 2021 je bila v Sistem Renejevo brezno-P4 le ena akcija: konec oktobra šla brata Blatnik, skupaj s Filipom Šarcem, vzorčiti vodo in pobrati podatke z avtomatskega merilca. Vstopili so skozi P4 in izstopili skozi Renejevo brezno. Raziskovalnih akcij ni bilo. Deloma zaradi slabih razmer, deloma zaradi Brezna spečega dinosavra. Mogoče zato, ker je jama postala dolga in utrujajoča? Po kuluarjih se govori, da Sistem ni več perspektiven. Ne bi se mogli bolj motiti! Jame se ne končajo, le jamarji scagajo. Na srečo smo v letu 2022 postavili temelje sekcije »ne jebe lep nego uporan«. Izvedli smo pet večdnevnih akcij, na katerih sva z Maticem kolobarila ekipo. Da se ne naveličajo prehitro, oziroma da imajo vmes čas pozabiti. V upanju, da bomo v 2023 končno želi več kot mačkona, ki v dežju na veji ..., povzemam poročila akcij. Pričujem pa z občutji, ki sem jih zapisala ob januarskem obisku: Bilo je lepo, zajebano, mestoma frustrirajoče, čudovito, vsekakor celokupno v običajnem duhu »Mater je lepo, pizda sem srečen«. P4 je napram

pol plitvejšim poljanskim jamam (vsaj zame) domač, prijeten teren. Meandri ne razpadajo, ožine so obklesane, šahti takšni kot morajo biti, žimarji ne zdrsujejo in blata je le za vzorec. Pa še bivaki so ****. To ni EPP, to je vse čisto res.

Med 28. in 30. januarjem 2022 sva na dno dna P4 zvalila Flisa. Ester, David, Uroš, Tinkara in Jure so nam pomagali z nošenjem opreme in skrbeli za telekomunikacijo: prvi trije napeljevali kabel do globine 200 metrov, slednja dva pa sta se namenila na Huston, da stestiramo komunikacijo z globino. V Egotripu sta spoznala, da bosta zamudila zmenek, zato se je Jure sam prežarčil do Hustona (20 min), Tinkara pa se je počasi obrnila. Na poti ven se je prepisala k muslimanom (beri, ujela jo je zloglasna past).

Naša prva naloga je bila, da se ob 18.30 z LP bivaka slišimo z Juretom. Slišali smo se, a komajda, komunikacija je bila omejena na dve sekundi šibkega signala. Diba mu je v dvosekundnih intervalih sporočil,

da gremo naprej. Izkazalo se je, da je bila na mestu stika kablov Huston-LP-Stella bela žica kabla proti LP-ju iztaknjena. Dva biologa in softveraš si nismo znali pojasniti misterije, kako je karkoli prišlo le po eni žici do voxa. Delovna hipoteza predvideva brezžični prenos.

Naslednji dan nas je čakala naporna pot, vse do Klinča, brezna nad Trmoglavim kaminom. Mnogo prečk, blatnih bližnjic, eno jezerce in 150 metrov kamina višje je namreč prepah. Po treh urah smo prišli na delovišče, polico sredi brezna, kjer se nam je zdelo, da najbolj piha. Brezno je bolj nekakšna podolgovata razpoka, par metrov široka in neznano metrov dolga. Ideja je bila pogledati za ovinek, če se tam skriva vodoravni fosilni rov proti Mali Boki. Matic se je »nafrfulil« še predno je preostali del ekipe rekel keks in že začel plezati. Po novem na dinamika in s kompleti (stalna zaloga Stelle). Kmalu je dosegel nasprotno stran brezna, kar sva spoznala po preklinjanju. Namesto rova se je znašel pred steno.

Stella od znotraj in od zunaj. Foto: Špela Borko